

ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ЗАГАЛЬНОДОСТУПНИЙ
ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВИЙ РЕСУРС

ПРО РЕСУРС	ЗАПИТАННЯ - ВІДПОВІДІ З БАЗИ ЗНАНЬ	КОМЕНТАРІ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
ПОСІБНИК КОРИСТУВАЧА	НОРМАТИВНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ	ПИСЬМОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповіді працівниками Контакт-центру
надаються з 8:00 до 20:00 (крім суботи та неділі)

0 800 501 007

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС у
Закарпатській області
88000, м. Ужгород, вул. Августина
Волошина, 52

БРОШУРА:

**«Застосовувати РРО та/або ПРРО при
продажу товарів за допомогою мережі
Інтернет у разі проведення розрахунків
платіжними картками Visa і MasterCard та
іншими за умови доставки таких товарів
поштою або кур'єрською службою»**

грудень 2021 року

Правовідносини у цій сфері регулюються Податковим кодексом України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі - ПКУ), Законом України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР зі змінами та доповненнями (далі - Закон № 265). Законом № 265 визначено правові засади застосування реєстратора розрахункових операцій (далі - РРО) та/або програмного РРО (далі - ПРРО) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Дія його поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі.

Встановлення норм щодо незастосування РРО та/або ПРРО у інших законах, крім ПКУ, не допускається.

Відповідно до визначень, наведених у ст. 2 Закону № 265, поняття: реєстратор розрахункових операцій - пристрій або програмно-технічний комплекс, в якому реалізовані фіскальні функції і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів та з приймання готівки для подальшого переказу. До реєстраторів розрахункових операцій відносяться: електронний контрольно-касовий апарат, електронний контрольно-касовий реєстратор, вбудований електронний контрольно-касовий реєстратор, комп'ютерно-касова система, електронний таксометр, автомат з продажу товарів (послуг) тощо;

-розрахункова операція - приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки - оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або, у разі повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця;

передачу товару покупцю.

З технічної точки зору між фізичною особою - підприємцем і фінансовою установою, якій належить платіжний сервіс, відбувається саме операція з безготівкового переказу коштів, для проведення якої застосування РРО не є обов'язковим, разом з тим, суб'єктами (учасниками) безпосередньо операції купівлі-продажу товару є фізична особа-підприємець, яка здійснює продаж товарів, і отримувач такого товару (покупець), який здійснює грошовий розрахунок за цей товар у дистанційному режимі, за допомогою платіжного сервісу.

При цьому, факт виконання договору купівлі-продажу товару обумовлений саме отриманням товару покупцем, а тому, продавець зобов'язаний забезпечити отримання покупцем розрахункового документа, який підтверджує факт оплати покупцем товару. Відповідно, така операція має ознаки розрахункової в розумінні Закону № 265, а застосування РРО при її проведенні є обов'язковим.

Отже, у разі доставки поштою або кур'єрською службою товару, придбаного на умовах передоплати із застосуванням платіжних сервісів суб'єкт господарювання повинен вкласти у поштове відправлення раніше роздрукований з використанням РРО розрахунковий документ установленої законодавством форми і змісту на повну суму проведеної операції, що підтверджує факт купівлі-продажу товарів. Також, у передбачених законодавством випадках, продавець зобов'язаний вкласти у поштове відправлення гарантійний талон, технічний паспорт або інший документ, що його замінює, який має містити обов'язкові реквізити.

Розрахунки у сфері електронної комерції можуть здійснюватися з використанням платіжних інструментів, електронних грошей, шляхом переказу коштів або оплати готівкою з дотриманням вимог законодавства щодо оформлення готівкових та безготівкових розрахунків, а також в інший спосіб, передбачений законодавством України.

Способи, строки та порядок розрахунків у сфері електронної комерції визначаються в електронному договорі з урахуванням вимог законодавства України.

Продавець (виконавець, постачальник), оператор платіжної системи або інша особа, яка отримала оплату за товар, роботу, послугу відповідно до умов електронного договору, повинні надати покупцеві (замовнику, споживачу) електронний документ, квитанцію, товарний чи касовий чек, квиток, талон або інший документ, що підтверджує факт отримання коштів, із зазначенням дати здійснення розрахунку.

Еквайринг - послуга технологічного, інформаційного обслуговування розрахунків за операціями, що здійснюються з використанням електронних платіжних засобів у платіжній системі; платіжна картка - електронний платіжний засіб у вигляді емітованої в установленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу коштів з рахунка платника або з відповідного рахунка банку з метою оплати вартості товарів і послуг, перерахування коштів зі своїх рахунків на рахунки інших осіб, отримання коштів у готівковій формі в касах банків через банківські автомати, а також здійснення інших операцій, передбачених відповідним договором.

Отже, платіжні сервіси призначені для спрощення проведення розрахунків між фізичними особами, юридичними особами та/або фізичними особами-підприємцями в мережі Інтернет за допомогою персональних комп'ютерів та/або інших мобільних пристроїв та з використанням банківських платіжних карток. За своїм змістом вони є системами для надання послуг з еквайрингу у дистанційному режимі.

Таким чином, продаж товарів на умовах повної передоплати із застосуванням платіжних сервісів відбувається у три етапи: 1) операція з приймання платіжним сервісом коштів від покупця, про що формується відповідне електронне повідомлення про приймання коштів; 2) операція безготівкового переказу платіжним сервісом коштів, прийнятих від покупця, на банківський рахунок продавця; 3)

- місце проведення розрахунків - місце, де здійснюються розрахунки із покупцем за продані товари (надані послуги) та зберігаються отримані за реалізовані товари (надані послуги) готівкові кошти, а також місце отримання покупцем попередньо оплачених товарів (послуг) із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо.

Згідно з ст. 3 Закону № 265 суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані, зокрема:

- проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій або через зареєстровані фіскальним сервером контролюючого органу програмні реєстратори розрахункових операцій зі створенням у паперовій та/або електронній формі відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій, або у випадках, передбачених Законом № 265, із застосуванням зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок;

- надавати (видавати) особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, включаючи ті, замовлення або оплата яких здійснюється з використанням мережі Інтернет, при отриманні товарів (послуг) в обов'язковому порядку розрахунковий документ встановленої форми та змісту на повну суму проведеної операції.

Відповідно до п.п. 14.1.202 ст. 14 ПКУ продаж (реалізація) товарів - будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів. Не вважаються продажем товарів операції з надання товарів у межах договорів комісії (консигнації), поруки, схову (відповідального зберігання), доручення, довірчого управління, оперативного лізингу

(оренди), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачі прав власності на такі товари.

Порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем встановлює Закон України «Про електронну комерцію» від 03 вересня 2015 № 675-VIII зі змінами та доповненнями(далі - Закон № 675).

Відповідно до ст. 3 Закону № 675 інтернет-магазин - засіб для представлення або реалізації товару, роботи чи послуги шляхом вчинення електронного правочину; електронний правочин - дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснена з використанням інформаційно - телекомунікаційних систем.

Частиною другою ст. 7 Закону № 675 встановлено, що продавець (виконавець, постачальник) під час вчинення електронного правочину зобов'язаний забезпечити повну відповідність предмета електронного договору, погодженого сторонами, кількісним та якісним характеристикам.

Згідно з ст. 8 Закону № 675 покупець (замовник, споживач) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції за обсягом своїх прав та обов'язків прирівнюється до споживача у разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями та у разі укладення договору на відстані відповідно до Закону України від 12 травня 1991 року № 1023-XII «Про захист прав споживачів» зі змінами та доповненнями. У разі оплати вартості товару, роботи, послуги із застосуванням платіжних інструментів така особа має право повідомити відомості, що дають змогу забезпечити проведення оплати відповідним оператором платіжних систем, який несе відповідальність за їх збереження та використання в порядку, передбаченому законодавством. У випадках, передбачених договором, покупець (замовник, споживач) повинен повідомити адресу доставки товару, виконання роботи чи надання послуги.

Частиною сьомою ст. 11 Закону № 675 електронний договір укладається і виконується в порядку, передбаченому Цивільним кодексом України від 16 січня 2003 року № 435-IV із змінами та доповненнями (далі - ЦКУ) та Господарським кодексом України від 16 січня 2003 року № 436-IV із змінами та доповненнями, а також іншими актами законодавства. Пропозиція укласти електронний договір (оферта) або електронний договір повинні містити інформацію щодо можливості отримання стороною такої пропозиції

або договору у формі, що унеможливило зміну змісту. Якщо покупець (споживач, замовник) укладає електронний договір шляхом розміщення замовлення за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем, продавець (виконавець, постачальник) зобов'язаний оперативно підтвердити отримання такого замовлення. Замовлення або підтвердження розміщення замовлення вважається отриманим у момент, коли сторона електронного договору отримала доступ до нього.

Момент виконання продавцем обов'язку передати покупцеві товар визначається згідно з положеннями ЦКУ про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено Законом № 675 (частина десята ст. 11 Закону № 675).

Відповідно до ст. 664 ЦКУ обов'язок продавця передати товар покупцеві вважається виконаним у момент:

- 1) вручення товару покупцеві, якщо договором встановлений обов'язок продавця доставити товар;
- 2) надання товару в розпорядження покупця, якщо товар має бути переданий покупцеві за місцезнаходженням товару.

Частиною другою ст. 664 ЦКУ передбачено, що якщо з договору купівлі-продажу не випливає обов'язок продавця доставити товар або передати товар у його місцезнаходженні, обов'язок продавця передати товар покупцеві вважається виконаним у момент здачі товару перевізникові або організації зв'язку для доставки покупцеві.

Згідно з частиною одинадцятою ст. 11 Закону № 675 покупець (замовник, споживач) повинен отримати підтвердження вчинення електронного правочину у формі електронного документа, квитанції, товарного чи касового чека, квитка, талона або іншого документа у момент вчинення правочину або у момент виконання продавцем обов'язку передати покупцеві товар. Підтвердження вчинення електронного правочину повинно містити такі відомості: умови і порядок обміну (повернення) товару або відмови від виконання роботи чи надання послуги; найменування продавця (виконавця, постачальника), його місцезнаходження та порядок прийняття претензії щодо товару, роботи, послуги; гарантійні зобов'язання та інформація про інші послуги, пов'язані з утриманням чи ремонтом товару або з виконанням роботи чи наданням послуги; порядок розірвання договору, якщо строк його дії не визначено.